

Titulació	Tipus	Curs
Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Claveria Nadal

Correu electrònic: montserrat.claveria@uab.cat

Equip docent

Silvia Roses Castellsaguer

Francesc Miralpeix Vilamala

Ricard Bru Turull

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cap.

Objectius

El programa del Mòdul 2 enllaça amb el del Mòdul 1 i constitueix el segon pilar del curs pel que fa a la introducció a la investigació. Pel plantejament de les classes i pels seus continguts específics, el programa d'aquest mòdul té per objecte introduir perspectives noves o originals a l'estudi d'un conjunt de temes de llarg recorregut i naturalesa molt diversa, tant des del punt de vista conceptual com espacial i temporal.

Competències

- Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per dissenyar solucions.
- Dominar la llengua, l'expressió i els recursos retòrics en l'elaboració i presentació d'investigacions, projectes i tasques professionals.
- Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, i els coneixements i les raons últimes en què es basen al públic especialitzat i al no especialitzat d'una manera clara i sense ambigüitats.

- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigida o autònoma.
- Relacionar conceptes i coneixements de diferents àrees de l'estudi de la història de l'art que habitualment estan dissociats.
- Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
- Treballar en equip i en grups interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar la iconografia de les obres produïdes en diverses èpoques històriques i contextos geogràfics parant atenció a com es manifesten les convencions culturals sobre el gènere i la sexualitat o bé a com es subverteixen aquestes convencions.
2. Dominar la llengua, l'expressió i els recursos retòrics en l'elaboració i presentació d'investigacions, projectes i tasques professionals.
3. Establir connexions entre les manifestacions artístiques de diverses èpoques, comprovar les seves connexions amb moviments artístics, corrents de pensament, llocs, i també determinar possibles connexions interdisciplinàries.
4. Identificar i valorar les aportacions de les dones al llarg de la història en diversos rols vinculats a la creació artística.
5. Obtenir un coneixement més avançat de la història de l'art, del pensament artístic i de les arts audiovisuals.
6. Que els estudiants sàpiguin comunicar les seves conclusions, i els coneixements i les raons últimes en què es basen al públic especialitzat i al no especialitzat d'una manera clara i sense ambigüitats.
7. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran manera, autodirigida o autònoma.
8. Reconèixer les diferències i les desigualtats de gènere en els usos i la gestió del patrimoni historicoartístic.
9. Tenir i comprendre coneixements que els aportin una base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament i l'aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
10. Treballar en equip i en grups interdisciplinaris.

Continguts

Mòdul obligatori 2: Art, història i pensament

12 crèdits ECTS

Coordinadora: Montserrat Claveria (UAB)

Programació

El programa del Mòdul 2 constitueix el segon pilar del curs pel que fa a la introducció a la investigació. Pel plantejament de les classes i pels seus continguts específics, el programa d'aquest mòdul, que s'estructura en 4 seminaris, té per objecte introduir perspectives noves o originals sobre la recerca d'un conjunt de temes -com casos d'estudi- de llarg recorregut i naturalesa diversa, tant des del punt de vista conceptual com espacial i temporal.

Seminari 1: Japonisme. La fascinació per l'art japonès a la Catalunya dels segles XIX i XX.

Professor: Ricard Bru

Les quatre sessions analitzaran amb profunditat el fenomen del japonisme a Catalunya presentant els mètodes de recerca i els resultats d'una investigació d'àmbit tant local com global.

1. Japonisme a l'Europa. Introducció al fenomen global d'atracció, influència i inspiració de l'art japonès de la segona meitat del segle XIX i inicis del segle XX. Exposaran també casos concrets de recerca com l'impacte de l'art eròtic japonès als artistes europeus de finals del vuit-cents.

2. Japonisme a Catalunya (1868-1888). Atracció i impacte de l'art japonès a Catalunya fins a l'Exposició Universal de 1888, de Marià Fortuny a Alexandre de Riquer.

3. Japonisme a Catalunya (1889-1915). Estudi del japonisme en temps del modernisme, de Ramon Casas a Lluís Domènech i Montaner

4 Japonisme a Catalunya (1915-1975). Aproximació a la fascinació per l'art i la cultura japonesa del noucentisme fins a les segones avantguardes, de Francesc Galí a Joan Miró

Seminari 2: ***Antiquae Feminae***: De la recerca al producte de patrimoni digital.

Professora: Montserrat Claveria

1. Les edats de la dona representades i els seus missatges en l'antiguitat clàssica

2. La recepció de les *Antiquae Feminae* en l'època moderna. Iconografia i contextos

3. *Antiquae Feminae*. Integrant mirades, liderant enfocaments.

4. De la recerca de les *Antiquae Feminae* a la seva difusió en la societat contemporània.

Aquest seminari té com a objectiu explorar la representació de la dona a l'escultura de l'antiguitat clàssica i analitzar la seva recepció i reinterpretació al llarg del temps fins a l'actualitat digital. En les successives sessions es posa l'accent en el procés que va des de la investigació acadèmica fins a la creació de productes de patrimoni digital, amb l'objectiu de facilitar la difusió del llegat clàssic en la societat contemporània.

El seminari s'articula a partir de quatre àmbits principals. En primer lloc, s'exploren les diferents edats de la dona representades en l'escultura de l'antiguitat clàssica, i els missatges culturals i simbòlics associats. També s'aborda la recepció d'aquestes representacions femenines en el context del col·leccionisme antiquari de l'època moderna. A continuació, es presenta el projecte *Antiquae Feminae*, que promou una mirada integradora i el lideratge en nous enfocaments d'anàlisi i difusió. Finalment, es reflexiona sobre la manera com la recerca acadèmica pot transformar-se en productes digitals que permetin una divulgació eficaç i atractiva per al públic actual.

Seminari 3. Les arts d'època moderna a Catalunya (ff. segle XV-mitjans s. XIX). Recerca, metodologies de treball i estratègies de difusió.

Professor: Francesc Miralpeix

La història de l'art d'Època Moderna a Catalunya, tradicionalment referenciada en els corrents estilístics de l'art del Renaixement i del Barroc, avarca més de tres segles de creació artística. Tradicionalment criticat i menysvalorat per la tradició historiogràfica i per l'imaginari cultural i polític del país des de principis del segle XIX i greument afectada pels diferents episodis de destruccions i espolis, l'art d'època moderna reclama en ple segle XXI un espai de qualitat en el discurs de les arts a Catalunya i en el sistema museística català. Tant és així que els recents creats Museu de Renaixement i Museu de Barroc aposten decididament per la visibilització d'uns artífexs i d'uns béns que conformen un dels períodes més fecunds de la pràctica artística a Catalunya, indispensables per entendre la conformació de fenòmens lligats de la cultura material i immaterial actuals com la festa, la cuina, les celebracions o el paisatge. L'objectiu d'aquest seminari és analitzar els trets més singulars de les arts plàstiques i del patrimoni moble del període i, alhora, oferir eines de treball i d'anàlisi que permetin obrir vies paral·leles com l'estudi i comprensió de la destrucció, la salvaguarda, el col·leccionisme o la difusió basada en eines i continguts de qualitat.

1. Presentació. El patrimoni d'època moderna a vol d'ocell. Els gèneres artístics predominants. Artesans o artistes?

2. La Historiografia. De l'atac acadèmic a la mirada romàntica. La identitat nacional i l'art. L'imaginari noucentista. Destruccions i espolis.

3. Eines d'estudi i anàlisi (visita a les reserves del MNAC i a l'Institut Amatller d'Art Hispànic/Arxiu Mas)

4. La posada en valor. Museus, exposicions i eines TIC. Filons de recerca.

Seminari 4. Les arts i el disseny sota una mirada interdisciplinària i interseccional

Professora: Sílvia Rosés Castellsaguer

La historiografia de l'art s'ha centrat tradicionalment en la tríada considerada hegemònica: pintura, escultura i arquitectura. Aquesta classificació respon a una voluntat acadèmica de simplificació i ordenació del passat, però sovint redueix la complexitat cultural i menysprea altres pràctiques creatives com les vinculades a l'artesanía o al disseny. Aquestes disciplines, tot i la seva presència constant en la vida quotidiana i en la conformació de la cultura material, han estat sovint relegades per motius de jerarquia estètica o simbòlica.

El seminari que es proposa té com a objectiu ampliar els límits tradicionals de la història de l'art i donar espai a pràctiques menystingudes fins al moment, prenent com a eix central el disseny de moda i connectant-lo amb altres disciplines creatives com el disseny d'objectes, la joieria, el còmic o l'audiovisual. Es pretén mostrar com aquests àmbits, aparentment separats, mantenen en realitat diàlegs estrets i interdependències constants.

A més, el seminari aposta per una estructura que trenqui amb el relat cronològic habitual i que incorpori una perspectiva interseccional. Aquesta mirada permet analitzar com s'entrecreuen l'eix de gènere, la classe, la raça o la sexualitat en la producció i la recepció cultural, i aporta una comprensió més crítica i contemporània de les pràctiques artístiques i de disseny.

El fil conductor del seminari serà un projecte de comissariat en què l'alumnat haurà de repensar l'exposició permanent d'un museu, actualitzant-la a partir d'una mirada interdisciplinària i interseccional. Per tal de donar eines per al desenvolupament d'aquest projecte, cada sessió combinarà una classe magistral centrada en un eix temàtic amb espais de reflexió i aplicació pràctica en relació amb diferents camps creatius.

1. Les arts i el disseny sota les perspectives de gènere i sexualitat.
2. Les arts i el disseny sota l'evolució de les jerarquies de classe social.
3. Les arts i el disseny sota els prismes de les creences religioses i la racialització.
4. Presentació dels projectes de comissariat.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Conferències, visites a exposicions i conjunts artístics	13	0,52	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Classes expositives, conferències i visites a fons artístics. Es valorarà la participació dels estudiants a classe.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Tutoria col·lectiva i tutories individuals relatives a l'elaboració del projecte del TFM

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a classe	20 %	66	2,64	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Presentació escrita del primer Guió del projecte del Treball de fi de màster elaborat amb la supervisió del tutor del treball	50 %	84	3,36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tutories seguiment del projecte de Treball fi de Màster: 30%	30 %	87	3,48	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Assistència i participació activa als seminaris: 20 %

Tutories seguiment del projecte de Treball fi de Màster: 30%

Presentació escrita del projecte del Treball de fi de màster elaborat amb la supervisió del tutor del treball: 50 %.

El projecte ha de contenir:

1. Una presentació dels objectius, les raons de la tria del tema i les qüestions que us formuleu d'entrada.
2. Un primer guió del treball, és a dir, un primer esquema raonat del treball, un primer esbós on constin els aspectes que voleu tractar en el vostre treball i quines metodologies preciseu per portar-lo a terme. Per elaborar aquest primer guió comptareu amb l'assessorament dels vostres tutors. Naturalment, a mida que avanceu en la recerca, podeu modificar determinats aspectes del guió inicial.
3. Un primer recull de les fonts que esteu consultant o heu de consultar per realitzar el treball. En funció de la temàtica del vostre treball, aquestes fonts poden ser de moltes menes: bibliogràfiques, arxivístiques, videogràfiques, fotogràfiques, entrevistes a persones, etc-.
4. Finalment el projecte ha de comptar també amb una planificació, en la que exposeu com heu anat organitzant el treball des del principi i com penseu desenvolupar les diferents tasques que us queden per fer fins a la conclusió del treball. Recomanem que feu la planificació més detallada i precisa possible.

La data límit d'entrega del Projecte és el 6 de febrer de 2026. S'han de presentar dues còpies: una per la coordinadora del mòdul, la professora Montserrat Claveria, i la segona pel vostre tutor, en el format que us indiquin.

En aquest mòdul es preveu la possibilitat de l'Avaluació Única a partir de les següents evidències:

Presentació escrita del Projecte de Treball de Fi de Màster 50%

Presentació d'un treball individual en el que es desenvoluparà algun punt contingut en algun dels seminaris del Mòdul, d'acord amb les instruccions de la coordinadora del mòdul 50%

IA

Per a aquest mòdul, es permet l'ús responsable de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions, per a la realització del primer guió del projecte del TFM. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Cada professor proporcionarà a classe la bibliografia relativa al seu seminari

Programari

Si es requerís programari específic, s'indicaria oportunament.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt